

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง พุทธบูรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลสายไหม ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ๓ ประการ คือ (๑) เพื่อศึกษาการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ (๒) เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ (๓) เพื่อบูรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจด้วยหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

๕.๑.๑ การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ หมายถึงการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปรับปรุง แก้ไข หนุน ช่วยเหลือสนับสนุนให้การปฏิบัติงานด้านต่างๆ ดีขึ้น เพื่อให้ข้าราชการตำรวจมีความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงาน เป็นงานที่ข้าราชการตำรวจได้รับมอบหมาย โดยที่ข้าราชการตำรวจต้องมีความสามารถและทุ่มเทรวมถึงมีทักษะในงานดังกล่าว และทั้งหมดกระทำภายใต้ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่องค์กรนั้นๆ วางไว้ ก็จะส่งผลให้งานดังกล่าวที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จ ก่อเกิดประสิทธิภาพของงานตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ ที่มุ่งเน้นไปที่ ผลลัพธ์ ความมีประสิทธิภาพ และการมีมาตรวัด โดยแนวคิดการบริหารจัดการที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารองค์กรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจเกิดขึ้นโดยมีที่มาจากเหตุสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การเมือง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้นำมาซึ่งผลกระทบต่อความมั่นคง ปัญหาอาชญากรรม และความไร้ระเบียบต่างๆ อีกทั้งสาเหตุจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ทั้งทางด้านการบริหารทั่วไป บริหารบุคคล บริหารงบประมาณ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ รวมไปถึงการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ ตลอดจนมีมาตรการส่งเสริมการพัฒนาที่ให้แนวทางปฏิบัติ ที่เป็นระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายต่างๆ ที่สนับสนุนให้มีการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ โดยมีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการส่งเสริมประสิทธิภาพบริหารจัดการ ด้วยการยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติการหลักเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายเกิดผลสัมฤทธิ์ ลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน มีระบบและกระบวนการที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ มีเทคโนโลยี อุปกรณ์ และเครื่องมือพิเศษ รวมทั้งระบบสารสนเทศอัจฉริยะ ส่งเสริมให้มีการพัฒนางานตำรวจให้โปร่งใส มีมาตรฐาน โดยมีเป้าประสงค์เพื่อต้องการให้สังคมและประชาชนเชื่อมั่นต่อองค์การตำรวจ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ มีกระบวนการที่โปร่งใสมีมาตรฐาน บุคลากรและหน่วยงานมีคุณลักษณะ ยุทธูปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ตลอดจนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยมีเป้าประสงค์เพื่อต้องการการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการมีความเข้มแข็ง การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการมีความพึงพอใจ กฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชน หน่วยงานและบุคลากรนำแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่าย ภาครัฐ และภาคเอกชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการ ประชาชน ส่งเสริมให้มีการสร้างความเข้มแข็งในการบริหาร โดยมีเป้าประสงค์เพื่อการบริหารโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ข้าราชการตำรวจมีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติหน้าที่ และนำระบบเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารจัดการ ทั้งนี้เพื่อขับเคลื่อนองค์การไปสู่การเป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน

การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ โดยจัดตั้งโครงการสถานีตำรวจเพื่อประชาชนขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนได้มีกิจกรรมร่วมกันและให้ประชาชนได้เข้าถึงการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหารงานของสถานีตำรวจมีการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการบริหารให้เข้ายุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีการวางแผนการบริหารและพร้อมจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อองค์กรสวนรวม ปรับปรุงภารกิจให้เกิดความคล่องตัวกับการปรับปรุงและการบริหารองค์กร ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารให้เล็กลง แต่เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้บริการของตำรวจสามารถที่จะสร้างภาพพจน์การให้บริการให้ได้มาตรฐานตามนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ด้านอำนวยความสะดวกซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินคดีให้

มีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลขั้นพื้นฐานตามเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ พนักงานสอบสวนพึงระลึกทำการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชนตามนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการบริหารจัดการในเชิงรุก วิเคราะห์หาความเสี่ยงแล้วดำเนินมาตรการลดและควบคุมความเสี่ยงให้น้อยที่สุด รวมถึงดำเนินการด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ พัฒนาทักษะ และปลูกจิตสำนึก ด้านความปลอดภัยแก่ประชาชน เป็นไปตามนโยบายแผนพัฒนาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการจราจร ให้มีการรณรงค์แผนป้องกันอุบัติเหตุทางถนน มีการระดมกำลังเพื่ออำนวยความสะดวกการจราจรอย่างเหมาะสม มีระบบการจัดการจราจรอย่างมีประสิทธิภาพ มีบริการให้ความช่วยเหลือเหตุฉุกเฉินทางถนน มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการตรวจตราจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจร มีการเคร่งครัดในการใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค ส่งเสริมประสิทธิภาพด้านพัฒนาบุคคล มีการพัฒนา ทั้งด้านร่างกายและด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและพัฒนาระบบปฏิบัติการการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้บุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ พัฒนาระบบปฏิบัติการการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อีกทั้งยังมีแผนงานและโครงการต่างๆมาส่งเสริมเพื่อการปฏิบัติงานเฉพาะกิจเร่งด่วน ให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ด้านจริยธรรม มีการส่งเสริมด้วยวินัยตำรวจที่เป็นกฎเกณฑ์ ระเบียบ แบบแผน ที่สังคมกำหนดเพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตนอันจะนำมาซึ่งความเป็นระเบียบเรียบร้อยดีงามแก่สังคมโดยเฉพาะข้าราชการตำรวจที่จะต้องปฏิบัติงาน ให้ความรอบคอบระมัดระวัง กระทำการด้วยความไม่ประมาทในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมด้วยคุณธรรมตำรวจซึ่งเป็นข้อบัญญัติที่สำคัญเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการตำรวจที่ต้องยึดถือปฏิบัติในการทำงาน เพื่อตอบสนองคุณแทนเป็นข้าแผ่นดิน ส่งเสริมด้วยจริยธรรมตำรวจที่ข้าราชการตำรวจทุกคนจำเป็นต้องพึงยึดถือประพฤติปฏิบัติ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพและประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ส่งเสริมด้วยจรรยาบรรณตำรวจที่ให้ข้าราชการตำรวจทุกคนต้องยึดเหนี่ยว เพื่อควบคุมความประพฤติในการประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพ เป็นคนดีในการบริการวิชาชีพ มีเกียรติศักดิ์ศรี ส่งเสริมประสิทธิภาพด้วยอุดมคติตำรวจ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ตามหลักยึดเหนี่ยวจิตใจของตำรวจทั้ง ๙ ประการ เพื่อเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติในด้านการครองตน ให้ความประพฤติและการปฏิบัติส่วนตัวประกอบไปด้วยคุณธรรมที่ควรแก่การยกย่อง มีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีความสามารถปฏิบัติในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี และส่งเสริมประสิทธิภาพด้วยค่านิยมตำรวจ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจทุกคนยึดถือประพฤติปฏิบัติตามคุณประโยชน์ เพื่อการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานให้หน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ มีปัญหาจากการส่งเสริมประสิทธิภาพ คือ

(๑) ปัญหาการละเลยการใช้ระบบคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ อันมีสาเหตุเนื่องมาจากความเชื่อถือในประเพณีดั้งเดิมของไทย มีลักษณะสนับสนุน เป็นระบบอุปถัมภ์ ทำให้ระบบราชการไทยไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จะเกิดมีการเล่นพรรคเล่นพวก การช่วยเหลือผู้ที่เป็นพวกพ้องและ/หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่ให้ผลประโยชน์แก่กันโดยมิชอบ

(๒) ปัญหาขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สาเหตุเนื่องจาก ขบวนการสรรหาคนที่จจะมารับราชการตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดมาตรฐานในวิชาชีพทำให้มีการล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความยุติธรรม ขาดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละสายงาน โดยเฉพาะในมุมมองของตำรวจบางคนยังมองประชาชนว่าอยู่ในสภาพที่ด้อยกว่า ไม่มองว่าตัวตำรวจเองมีหน้าที่รับใช้ประชาชน ปัญหาเหล่านี้ ส่งผลให้เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

(๓) ปัญหาเรื่องการบริการประชาชน ที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดขึ้นจากการที่ตำรวจยึดติดกับแนวคิดหลักการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ในรูปแบบของการบังคับใช้กฎหมายตามหลักนิยม ทำให้ตำรวจเกิดวัฒนธรรมใหม่เป็นวัฒนธรรมการแสดงออกถึงการใช้กำลัง มีการบังคับบัญชาที่คล้ายทหาร เน้นการควบคุม สั่งการ ซึ่งเป็นการปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมกันแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่บางครั้งมีปัญหา จนในบางครั้งกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมและส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเอง

(๔) ปัญหาเรื่องพฤติกรรมของข้าราชการตำรวจ อันสืบเนื่องจากสถานีตำรวจมีลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชน ทั้งกฎหมายเปิดช่องให้ข้าราชการตำรวจมีโอกาสได้รับมอบหมาย ภารกิจที่สำคัญหลากหลาย สังคมจึงให้ความสนใจการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ เพราะการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน ประกอบกับภาระหน้าที่ล่อแหลมต่อการแสวงหาผลประโยชน์ทำให้ที่ผ่านมามีเสียงสะท้อนจากสาธารณชนในเรื่องของมาตรฐานและความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ ตำรวจบางคนยังขาดความเชื่อมั่นเมื่อเจองานหนักในชุมชน ตำรวจยังจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างเต็มที่ในงานที่มอบหมายในชุมชนที่ชำนาญการ ตำรวจบางคนยังทะเลาะกันเพราะควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ลืมตัวด้วยความโกรธ ตำรวจบางคนยังไม่มีจิตใจที่สุจริตรอบคอบพอ เป็นผลให้ได้รับอุบัติเหตุในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ ตำรวจยังจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมด้านความรู้เรื่องการพัฒนาให้มากกว่านี้ กติกา มารยาท และกระบวนการฝึกฝน เป็นผลให้ไม่ได้รับความเชื่อมั่น ศรัทธาจากประชาชนเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุประการหนึ่งมาจากข้าราชการตำรวจบางคน ที่ตกอยู่ในอำนาจความชั่วร้ายทางกามคุณ ในลักษณะค่านิยม

ในการบริโภควัตถุ จึงเกิดความประมาทหลงเพลินในความสุขจนมองข้ามความสำคัญในการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับจิตใจให้เกิดคุณธรรม

๕.๑.๒ หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาออกเป็น หลักพรหมวิหาร ๔ ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ อันประกอบด้วย ๑) หลักเมตตา หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีความรัก กล่าวคือ รักที่มุ่งเพื่อปรารถนาดี ปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข ข้าราชการตำรวจที่เป็นผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้บริหารควรมีความรัก ความปรารถนาต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการให้คำแนะนำ สั่งสอน หรือ อบรมทั้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่และความประพฤติที่เหมาะสมและดีงาม รวมถึงการบริหารบุคคลด้วยความเหมาะสม ๒) หลักกรุณา หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีความสงสาร กล่าวคือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้บริหารควรมีความกรุณาต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการให้ความช่วยเหลือ แบ่งปันน้ำใจ หรือสงเคราะห์ทั้งทางด้านวัตถุ กำลังกายและกำลังใจ รวมถึงการจัดสรรสวัสดิการและผลประโยชน์เกื้อกูลต่างๆ ให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่ของผู้ใต้บังคับบัญชา ๓) หลักมุทิตา หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี กล่าวคือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุขความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ไม่มีใจอิจฉาริษยา ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้บริหารควรสนับสนุนและแสดงออกถึงความยินดีเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชารวมถึงครอบครัว มีความสุข หรือ มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัว รวมถึงการเชิดชูด้วยรางวัลและแบ่งปันด้วยน้ำใจ ๔) หลักอุเบกขา หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีความวางเฉย กล่าวคือ การวางใจเป็นกลาง ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้บริหารควรมีความปรารถนาดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการช่วยเหลือให้พ้นทุกข์มีความสุขในลักษณะที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ด้วยความยุติธรรม ไม่ลำเอียงหรืออคติต่อผู้ใดผู้หนึ่ง เพราะรัก โลก โกรธ หลง

หลักอิทธิบาท ๔ ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ อันประกอบด้วย ๑) หลักฉันทะ หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีความพอใจ กล่าวคือ ความรักงาน พึงพอใจกับงานที่ทำอยู่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่จะต้องชอบหรือศรัทธาในหน้าที่ที่ทำอยู่ จะต้องพอใจที่จะปฏิบัติงานและมีความสุขที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๒) หลักวิริยะ หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีความพากเพียร กล่าวคือ ขยันหมั่นเพียรกับงาน ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งหมั่นฝึกฝนตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ๓) หลักจิตตะ หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องเอาใจใส่ กล่าวคือ ความเอาใจรับผิดชอบต่อหน้าที่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่จะต้องมีจิตใจ หรือสมาธิจดจ่อกับงานที่ทำ รวมถึงมีความรอบคอบและความรับผิดชอบในงานที่ทำอย่างเต็มสติกำลัง ๔) หลักวิมังสา หมายถึง

ข้าราชการตำรวจต้องสวดส้องในเหตุและผล กล่าวคือ การพินิจพิเคราะห์และใช้ปัญญาตรวจสอบงาน ผู้ปฏิบัติหน้าที่จะต้องทำหน้าที่ด้วยปัญญา ด้วยสมองคิด รวมถึง การมีความเข้าใจในหน้าที่อย่างลึกซึ้ง ทั้งในแง่ขั้นตอนและผลสำเร็จผลสัมฤทธิ์ของงาน

หลักสังคหัตถ์ ๔ ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ อันประกอบด้วย ๑) หลักทาน หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีความเกื้อกูลกันด้วยการให้ กล่าวคือ การให้ การเสียสละ หรือ การเอื้อเพื่อแบ่งปันของๆตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่จะต้องช่วยเหลือกันแบ่งปัน ไม่เห็นแก่ตัว รวมถึง การมีน้ำใจที่ดีต่อกัน ๒) หลักปิยวาจา หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องใช้วาจาประสานไมตรี กล่าวคือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคาย ก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับกาลเทศะ ดังนั้น การทำงานร่วมกันจะต้องพูดหรือปรึกษาหารือกัน โดย เว้นจากการพูดเท็จ เว้นจากการพูดส่อเสียด เว้นจากการพูดคำหยาบ และเว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ จะต้องพูดหรือเจรจากันด้วยไมตรีและความปรารถนาดีต่อกัน ๓) หลักกัฏฏจริยา หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องร่วมสร้างสรรค์อุดมการณ์ กล่าวคือ การสงเคราะห์ทุกชนิดหรือ การปฏิบัติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ดังนั้น การปฏิบัติงานร่วมกันจะต้องช่วยเหลือกันด้วยกำลัง กาย กำลังความคิด และกำลังทรัพย์ ๔) หลักสมานัตตตา หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องร่วมทุกข์ร่วม สุขในทุกคราว กล่าวคือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอดันเสมอปลาย และ ผู้ปฏิบัติงานร่วมกันทุกคนจะต้องไม่ถือตัว มีความเสมอภาค วางตนเสมอดันเสมอปลาย ทำตนให้เป็น ที่น่ารัก น่าเคารพนับถือ และนำให้ความร่วมมือช่วยเหลือ รวมถึง การทำตนให้คงเส้นคงวา มีความมั่นคงในอารมณ์

หลักพละ ๕ ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ อันประกอบด้วย ๑) หลักศรัทธาพละ หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีความเชื่อ กิริยาที่เชื่อ ความปลงใจเชื่อ ความเลื่อมใสยิ่ง พลังจิตที่เกิดจากความเชื่อที่มิได้เป็นการเชื่ออย่างมกมาย แต่เป็นการเชื่อ ที่ได้รับการพิจารณาด้วยเหตุผล ด้วยปัญญา แล้วจึงเชื่อความเชื่อเรื่องชาติหน้ามีจริง จะทำให้จิตเรา เป็นกุศล เป็นการได้รับผลดีทั้งในทางส่วนตัว และทางสังคม ในชาติปัจจุบัน ทำให้คนนิยมทำบุญ ทำกรรมดีมากกว่าทำกรรมชั่ว ๒) หลักวิริยะพละ หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีความเพียร พยายาม เป็นกำลังให้ต่อสู้กับความขี้เกียจ จะทำให้เกิดพลังใจทำให้เกิดความขยันหมั่นเพียร เกิดความพอใจและศรัทธาในเพื่อน ในงาน เพราะเห็นว่ามีคุณประโยชน์ต่อคนและสัตว์ในโลกนี้ วิริยะ จะเกิดจากการที่มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตดี แล้วเกิดพลังขึ้นมา ทำให้เป็นคนขยันขันแข็ง ๓) หลักสติพละ หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีพลังที่มีความระลึกรู้จักอันจะเป็นกำลังให้ต้านทานความ ประมาทพลั้งเผลอ ให้อยู่ตัวอยู่เสมอในขณะที่ทำ พูดและคิด สติเป็นพลังสำคัญที่คอยถ่วงคั้นบังคับ มิให้ กระทำชั่ว ๔) หลักสมาธิพล หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีความตั้งมั่น ความไม่ฟุ้งซ่าน ความที่จิต

ไม่ขัดสาย ได้แก่ ผู้สังเกตจากกามและอกุศลธรรมทั้งหลาย ภาวะที่จิตแน่วแน่ต่อสิ่งที่กำหนด อาการที่จิตกำหนดแน่วแน่อยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ฟุ้งซ่านหรือขัดสายไปในอารมณ์อื่นๆ ภาวะที่มีอารมณ์หนึ่งเดียวของกุศลจิต หรือการดำรงจิตไว้ในอารมณ์หนึ่งเดียวอย่างเรียบร้อยสม่ำเสมอด้วยดี ๕) หลักปัญญาพละ หมายถึง ข้าราชการตำรวจต้องมีความรู้เข้าใจในความเป็นจริง รู้สิ่งที่ทำที่ปฏิบัติ หยั่งรู้เท่าทันถึงสภาวะความฉลาดรอบรู้เข้าใจในเหตุผล ในความดี ความชั่ว ในสิ่งที่ประโยชน์และมีโทษประโยชน์

๕.๑.๓ บุรณการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจด้วยหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

บุรณการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจด้วยหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ โดยแบ่งออกเป็น ๑) บุรณการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจด้วยหลักพรหมวิหาร ๔ คือ ๑. หลักเมตตา โดยข้าราชการตำรวจมีความรักใคร่ปรารถนาดีต่อกัน พฤติกรรมที่หวังให้ผู้อื่นมีความสุข มีจิตใจแผ่ไม่ตรีจิต ผู้บังคับบัญชาสนทนากับผู้ใต้บังคับบัญชา อยากให้เขามีความสุข ไม่อยากให้มอันตรายจากความอาฆาตบาดหมางใจกัน มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หวังให้เขาเจริญด้วยความรู้ ความสามารถอันเป็นทางให้เกิด ลาภ ยศ และชื่อเสียง รักษาตนให้ได้รับความสุข บำรุงอภัยศัรร้อยใจให้จิตคิดเอื้อเพื่อแผ่แผ่กัน ข้าราชการเสียซึ่งมลทิน ความพยายบาท ความเห็นแก่ได้ ความเห็นแก่ตัว ความเห็นแก่ประโยชน์ ถ้าดวงจิตมีเมตตาแล้ว จะป้องกันความคิดวิปริตในทางทำลาย ให้ร้ายป้ายสีในทางเสียหาย สังคมก็จะอยู่เป็นสุข องค์การตำรวจก็จะเกิดสามัคคี ๒. หลักกรุณา โดยข้าราชการตำรวจมีความสงสาร คิดจะช่วยให้พ้นทุกข์ พฤติกรรมหวังดีเมื่อเห็นผู้อื่นมีความทุกข์ร้อน ตกทุกข์ได้ยาก ก็รู้สึกสงสาร ห่วงใจไปตามเมื่อเห็นเขามีความทุกข์ หากข้าราชการตำรวจมีกรุณา ก็จะเป็นเครื่องปราบปรามจิตใจไม่ให้คิดเบียดเบียนคนอื่นให้ได้รับความลำบากในการกระทำงาน กิจกรรมต่างๆย่อมมีความลำบากทั้งกายและใจ จึงควรเห็นใจ พลอยหาวิธีไม่ให้เกิดความลำบากแก่ผู้ร่วมงาน ด้วยการอำนวยความสะดวก สนับสนุน อุปการณ เครื่องมือให้เต็มกำลังในการปฏิบัติหน้าที่ ๓. หลักมุทิตา โดยข้าราชการตำรวจมีความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี หมายถึง ความชื่นบานในเวลาที่ได้รับชมยินดี เมื่อเขามีความเจริญด้วยความรู้ความสามารถ เจริญด้วยลาภ ยศ และชื่อเสียง พลอยชื่นชมยินดีตามด้วยคุณธรรม หากข้าราชการตำรวจมีมุทิตาย่อมปราบปรามซึ่งความริษยาในคุณงามความดีของผู้อื่นย่อมได้รับความนิยมนับถือ จึงเป็นคุณธรรมที่ควรปลูกฝังให้มีในใจของข้าราชการตำรวจทุกคน ๔. หลักอุเบกขา โดยข้าราชการตำรวจควรวางตนเป็นกลาง มีความวางเฉย ไม่เสียใจ ไม่ดีใจ เมื่อสถานการณ์ไม่เอื้อที่จะแสดงพฤติกรรมตามคุณธรรมความมีเมตตา กรุณา และมุทิตาได้ อุเบกขาเป็นคุณธรรมที่ ผู้ใหญ่ ผู้นำ หัวหน้างาน ที่ปกครองผู้อื่นต้องประพฤติอย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีผู้ประพฤติอย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีผู้ประพฤติดีก็ต้องขมกย่อง

สรรเสริญคุณงามความดีของเขา แต่เมื่อมีผู้ประพฤติไม่ดีก็ต้องถูกตำหนิ ลงโทษตามกรณีของความผิด ไม่ตัดสินเอนเอียงเพราะอำนาจอคติที่ผิดๆ

๒) บุรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจด้วยหลักอิทธิบาท ๔ คือ ๑. หลักฉันทะ โดยข้าราชการตำรวจต้องมีความพอใจความรัก ความชอบ ความสนใจในหน้าที่ของตนเอง คือ มีใจรักการทำงาน เมื่อมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจการงานใดแล้วก็มีจิตใจรักในกิจการงานนั้น มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ พอใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่นั้นๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ๒. หลักวิริยะ โดยข้าราชการตำรวจต้องมีความพากเพียร ความขยัน เข้มแข็งอดทน ความบากบั่น มานะที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จ ด้วยความอุตสาหอย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถ แม้ว่าจะมีอุปสรรค ความยากลำบากในงานมากเพียงใด ข้าราชการตำรวจก็ไม่ท้อถอยไม่ลดละ ความพยายามสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่องจนกว่าจะประสบความสำเร็จ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ๓. หลักจิตตะ โดยข้าราชการตำรวจควรเอาใจใส่ ฝักใฝ่ตนเอง ใฝ่ในการทำงาน หรือความตั้งมั่นของจิต มีสมาธิ มั่นคงอยู่กับงาน รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ ไม่ปล่อยปละละเลยในหน้าที่ที่ทำ ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไปจากหน้าที่ที่ปฏิบัติ เอาใจใส่ในความทุกข์ร้อนของประชาชน ๔. หลักมมังสา โดยให้ข้าราชการตำรวจใช้ปัญญา พิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นการวินิจฉัยวิเคราะห์ไตร่ตรอง และตรวจสอบข้อบกพร่องในหน้าที่ที่ทำอยู่เสมอ โดยรู้จักค้นคว้า ทดลอง คิดค้น หาทางแก้ไขปรับปรุงงาน และวิธีการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓) บุรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ คือ ๑. หลักทาน โดยข้าราชการตำรวจควรมีการให้ การสงเคราะห์ หรือช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการให้สิ่งของ ที่ตนมีให้แก่ผู้ที่ต้องการ ผู้ขาดแคลนหรือผู้ที่เดือดร้อน สิ่งของที่นำมาให้นั้นต้องเป็นสิ่งของที่ใดมาโดยสุจริต เมื่อได้ให้ก็ทำให้ข้าราชการตำรวจผู้ให้รู้สึกมีความสุข อิ่มเอิบใจ ผู้ที่ได้รับก็สามารถบรรเทา ความเดือดร้อน รวมทั้งการให้ความรู้ในขั้นตอนปฏิบัติ ที่เป็นความถูกต้องชัดเจน และเป็นจริง ๒. หลักปิยะวาจา โดยให้ข้าราชการตำรวจมีการเจรจาด้วยถ้อยคำที่สุภาพ และถ้อยคำที่มีประโยชน์ พูดถ้อยคำเป็นจริง และถ้อยคำที่ไม่กระทบกระทั่งผู้อื่น พูดแต่ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ และทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวผู้พูด จูงใจให้ละเว้นความชั่ว ทำให้การทำงานสำเร็จ เป็นประโยชน์ ในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ ๓. หลักอัทธจริยา โดยให้ข้าราชการตำรวจ มีการประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่ทั้งตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ รู้จักการเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่สุขสบายส่วนตัว พุ่มพวงกายในการปฏิบัติหน้าที่ ช่วยเหลือผู้อื่นทั้งตอนปฏิบัติหน้าที่และนอกเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๔. หลักสมานัตตตา โดยให้ข้าราชการตำรวจ มีการวางตัวให้เหมาะสมเสมอต้นเสมอปลาย รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับฐานะ มีจิตใจมั่นคงไม่หวั่นไหวเปลี่ยนแปลงง่าย และดำรงตนไว้มิให้ตกไปใน ความชั่ว ปฏิบัติกับเพื่อนร่วมงานหรือประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งอยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมแก้ไขปัญหากับเพื่อนร่วมงานในองค์กรตำรวจและประชาชน

๔) บุรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจด้วยหลักหลักผล ๕ คือ ๑. หลักศรัทธาผล โดยข้าราชการตำรวจต้องมีความเชื่อในสิ่งที่ถูกต้อง เชื่อในสิ่งที่ควรเชื่ออันประกอบด้วยปัญญา เป็นความเชื่อที่ประกอบด้วยเหตุผล เชื่อมั่นในสิ่งที่ดีงาม มีความศรัทธาในหน้าที่ หน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่ ตลอดจนเชื่อในความดีและปฏิบัติตามด้วยความไม่ประมาท ๒. หลักวิริยะผล โดยข้าราชการตำรวจต้องมีความเพียร ความพยายาม ความกล้าที่จะลงมือทำ กล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค โดยไม่ย่อท้อ ไม่สิ้นหวัง ไปจนกว่าจะบรรลุเป้าหมายคือ ความสำเร็จ เพียรในการทำความดีละความชั่ว ซึ่งกำลังของความเพียรหรือความขยันต้องมากู้กับกำลังของปัญญา ๓. หลักสติผล โดยข้าราชการตำรวจต้องมีความระลึกได้ ความนึกขึ้นได้ ความไม่เผลอ ผูกคึดขึ้นได้ การคุมจิตไว้ในการปฏิบัติหน้าที่ อาการที่จิตนึกถึงสิ่งที่จะทำอะไรจะพูดได้ นึกถึงสิ่งที่ทำค่าที่พูดไว้แล้วได้ เป็นอาการที่จิตไม่หลงลืม ระงับยับยั้งใจได้ ไม่ให้เล่นเล่อปลั่งเผลอ ป้องกันความเสียหายเบื้องต้น ยับยั้งซึ่งใจไม่บ่มบ่าม เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า รักษาไว้ซึ่งความไม่ประมาท ๔. หลักสมาธิผล โดยข้าราชการตำรวจต้องฝึกสมาธิเพื่อการทำใจสงบ ปราศจากอกุศลธรรมทั้งหลาย และไม่ฟุ้งซ่าน ไม่คิดหรือตรึกในสิ่งที่จะทำให้จิตเกิดราคะ โทสะ โมหะ จนกระทั่งจิตตั้งมั่น ไม่ซัดส่าย รู้ทันกามคุณ ทั้งต้องฝึกและปฏิบัติให้ถูกต้อง ตรงต่อพระพุทธธรรมคำสอน จนสามารถบรรลุถึงเป้าหมาย ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพ ๕. หลักปัญญาผล โดยข้าราชการตำรวจต้องมีความรอบรู้ ทั้งรู้ตนเอง รู้ผู้อื่น รู้งาน รู้เท่าทันสถานการณ์ อีกทั้งรู้จักเกิดปัญญา รู้เท่าทันกิเลส คือรู้ว่าอะไรดี อะไรชั่ว ด้วยการฝึกฝนเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ยังผลให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๕.๒ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง พุทธบุรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ทำให้สามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยได้เป็นองค์ความรู้ใหม่เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรโดยรวมและยังผลประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชน

ดังนั้น องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ รูปแบบ “BISB Model” ถือว่ามีคุณค่าและเป็นสิ่งสำคัญในการบุรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) “B” (Brahmavihara) = พรหมวิหาร ๔ นำมาใช้เป็นหลักของจิตใจและกำกับความประพฤติดีดเนินชีวิตจิตใจของผู้ปกครอง หรือผู้บังคับบัญชา ตลอดจนข้าราชการตำรวจโดยแบ่งออกเป็น ๑) หลักเมตตา โดยข้าราชการตำรวจควรมีความรักความปรารถนาดีต่อประชาชนหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนถึงคนทุก ๆ คน อยากให้เขามีความสุขและประสบประโยชน์ทั่วหน้ากันไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ยั้มแยมแถมใสและดูจากการกระทำที่มุ่งหวังให้ผู้อื่นมีดียิ่งๆขึ้นไป ๒) หลักกรุณา

โดยข้าราชการตำรวจควรมีความกรุณา ความสงสาร ช่วยเหลือผู้อื่นพันทุกข์ มีความเห็นอกเห็นใจ สงเคราะห์กันทั้งทางด้านวัตถุกำลังกายและกำลังใจต้องแสดงออกมาด้วยการเข้าช่วยเหลือเจือจุน ด้วยความเต็มใจเสมอในทำนอง สุขก็สุขด้วย ๓) หลักมูทิตา โดยข้าราชการตำรวจควรแสดงความชื่นชมยินดีในความสำเร็จสมหวังของเพื่อนร่วมงานท่านอื่นที่มีความสุข หรือมีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต การงานและชีวิตครอบครัว ๔) หลักอุเบกขา โดยข้าราชการตำรวจควรวางใจเป็นกลาง คือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงด้วยรัก และชังไม่เข้าเติม พิจารณาเห็นการกระทำของเขาเหล่านั้นตามหลักแห่งกรรมอันควรได้รับผลดีหรือชั่วสมควรแก่เหตุ

(๒) “I” (Iddhipadas) = อิทธิบาท ๔ นำมาใช้ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจ มี ๔ ประการคือ ๑) หลักฉันทะ โดยข้าราชการตำรวจพึงมีความพอใจ มีความต้องการที่จะปฏิบัติหน้าที่ มีใจใฝ่รักที่จะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่งๆ ขึ้นไป เมื่อเกิดความรักในงานที่ปฏิบัติแล้วจะทำให้อยากได้ผลงานที่ดีที่สุด สร้างให้ข้าราชการตำรวจในองค์กรมีความขยันหมั่นเพียรไม่ทอดถอย ๒) หลักวิริยะ โดยข้าราชการตำรวจต้องมีความขยันหมั่นเพียรประกอบการทำงาน ปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วยความพยายามเข้มแข็ง อดทน เอาธุระ ไม่ทอดถอย มองเห็นงานเป็นสิ่งท้าทาย สร้างให้ข้าราชการตำรวจมีจิตสำนึกที่จะอุทิศตัวให้งาน มีใจจดจ่อในงาน ๓) หลักจิตตะ โดยข้าราชการตำรวจต้องมีจิตรับรู้ในหน้าที่ที่ปฏิบัติ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิดเอาใจคิดฝักใฝ่ ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป อุทิศกายอุทิศใจให้แก่สิ่งที่ทำ ซึ่งเมื่อมีความแน่วแน่งในงานแล้วจะทำให้เกิดสมาธิ ไม่วอกแวก และควรกระตุ้นให้ข้าราชการตำรวจเป็นผู้ที่ชอบการพิสูจน์ ๔) หลักวิมังสา โดยข้าราชการตำรวจควรหมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญ ทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำโดยใช้วิจารณ์ญาณอย่างรอบรู้ รอบคอบ นำไปสู่การทบทวนตัวเอง และทบทวนองค์กรหรือ ทบทวนขบวนการ ทบทวนในสิ่งที่ได้คิด สิ่งได้ทำผ่านมามีเกิดผลดีผลเสียอย่างไรคิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) “S” (Sangahavatthus) = สังคหวัตถุ ๔ นำมาเป็นข้อปฏิบัติสำหรับข้าราชการตำรวจให้มีการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน และยึดเหนี่ยวน้ำใจซึ่งกันและกัน โดยแบ่งออกเป็น ๑) หลักทาน โดยข้าราชการตำรวจต้องรู้จักการเสียสละประโยชน์สุขส่วนตน และยึดประโยชน์สุขส่วนรวมของประชาชนที่มาใช้บริการ แบ่งปันวัตถุสิ่งของ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน มีการให้และรับ แบ่งปันเรื่องของความรู้และประสบการณ์แก่กัน ๒) หลักปิยวาจา โดยข้าราชการตำรวจต้องแบ่งปันคำพูดดีๆ แก่กัน พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์เหมาะกับกาลเทศะ พูดให้กำลังใจกัน พูดอ่อนหวาน สมานสามัคคีให้เกิดไมตรี เป็นหลักฐานจูงใจให้ยอมตามเป็นคำที่สามารถเข้าถึงจิตใจของผู้รับฟัง แสดงออกซึ่งภาษากายด้วยการประพฤติปฏิบัติตัวโดยการแต่งกายและกริยาท่าทางที่ดี ๓) หลักอถกจริยา โดยข้าราชการตำรวจควรบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ ยินดีให้ความช่วยเหลือให้งานสำเร็จ การสงเคราะห์เกื้อกูลกันในองค์กร สร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีประโยชน์ให้ทั้งแก่สถานที่ แก่องค์กร

หมู่ข้าราชการตำรวจ และประชาชน ๔) หลักสมานัตตตา โดยข้าราชการตำรวจควรวางตนเสมอต้นเสมอปลาย วางตนเหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่แย่งกันเอาความดีความชอบใส่ตัว ช่วยกันแก้ไขปรับปรุงหน้าที่การงานให้มีประสิทธิภาพ

(๕) “B” (Bala) = พละ ๕ นำมาใช้เป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งจิตใจของข้าราชการตำรวจ คอยประคับประคองให้การประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศีลธรรมอันดีงาม ตามจริยธรรมจรรยาบรรณของตำรวจ จึงทำให้มีการพัฒนาทางด้านหน้าที่การงาน ช่วยหนุนเสริมในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คือ ๑) หลักศรัทธาพละ โดยข้าราชการตำรวจต้องมีความเชื่อในการทำความดี เชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ เชื่อความมั่นใจในเหตุผลของการทำงาน เห็นคุณค่าคุณประโยชน์ของงานที่ตนทำ เกิดศรัทธาโดยตรงต่อตนเอง ๒) หลักวิริยะพละ โดยข้าราชการตำรวจควรมีการฝึกฝนในงานที่มอบหมาย มีความกล้าหาญ ไม่ครั่นคร้ามต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม มีความบากบั่น ไม่ทอดทิ้งภารกิจ และมองเห็นอานิสงส์ของความเพียร ๓) หลักสติพละ โดยข้าราชการตำรวจพึงระลึกถึงเรื่องที่ทำ คำที่พูด สิ่งที่เกิด สกัดกันความพลอเลาะ ความหลงลืม ความพลั้งพลาด ประคับประคองใจ มีความตื่นพร้อมที่จะปฏิบัติตนให้เหมาะสมสอดคล้องแก่กรณีทุกขณะ ๔) หลักสมาธิพละ โดยข้าราชการตำรวจต้องมีจิตใจที่สุขุมรอบคอบ มีภาวะอารมณ์หนึ่งเดียวของกุศลจิต ปิดกั้นกระแสของกิเลสกระแสของอารมณ์ที่เข้ามาครอบงำใจ ๕) หลักปัญญาพละ มีความรอบรู้ในหน้าที่การงานของข้าราชการตำรวจ มีการพัฒนาความรู้ให้รู้ชอบรู้ดี รู้พิเศษ โดยโอกาสต่างๆ มีปัญญาในการรักษากติกา มารยาท และกระบวนการฝึกฝนเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่

แผนภาพที่ ๕.๑ แสดงแนวทางพุทธบูรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่
ของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลสายไหม

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง พุทธบูรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลสายไหม ผู้วิจัยพบว่ามีประเด็นที่เป็นสาระสำคัญที่น่าสนใจศึกษาค้นคว้า ดังนี้

๑. การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจด้วยหลักไตรสิกขา
๒. การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจด้วยหลักธรรมาภิบาล
๓. การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจด้วยหลักทศพิธราชธรรม